

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. 3. Mystica Theologia quid sit. Quomodo differat ab aliis scientiis. An cognita fuerint antiquis Platonicis. Ejus principium, & scopus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

quam, solitudine, ubi homo & à seipso, & ab omnimultiplicitate relictus, desertus & exul effectus est. Propria Sanctorum est hæc solitudo, quorum hæc sunt verba (o) apud Tertullianum. *Ego nihil foro, nihil campo, nihil curia debeo: nihil officio advigilo, nulla rostra præoccupo, nulla prætoria observo, cancellos non adoro, subsellia non contundo, jura non conturbo, causas non elatro, non judico, non milito, non regno. Secessi de populo: imò unicum negotium mihi est, nec aliud nunc curo, quàm ne curem. Erat olim ista sententia, Nemo alij nascitur, moriturus sibi. Certè ad Epicuros & Zenones ventum est: sapientes vocas totum quietis magisterium, qui eam summa atque unica voluptatis nomine conservavere.*

CAP. III. *Mystica Theologia quid sit. Quomodo differat ab alijs scientiis. Ancognita fuerit antiquis Platonis.*

Ejus principium & scopus.

I. **H**Ac via quietis, secessus, & abstractionis pervenitur ad mysticam Theologiam, ad illam videlicet indoctam sapientiam omni sapientia humana superiorem, qua mens Deum suum sine discursibus agnoscit, & quasi contrectat, & sine ratiocinationibus gustat. Est autem mystica Theologia secretissima mentis cum Deo locutio. (a) Est animi extensio in Deum per amoris desiderium. (b) Est motio anagogica in Deum per purum & fervidum amorem. (c) Est cœlestis quædam Dei notitia per unionem voluntatis Deo adherentis elicita, vel lumine cœlitus immisso producta. (d) Est sapientia experimentalis, Dei affectiva, divinitus infusa, quæ mentem ab omni inordinatione puram per actus supernaturales fidei, spei, & charitatis cum Deo intimè conjungit. (e) Alias alii definitiones tradunt, quæ cum prædictis coincidunt. Res enim abstrusa & difficilis, ac prorsus di-

o De pallio. a Dionys. Cart. super Dionys. myst. Theol. b Io. Gerson. de myst. Theol. specul. confid. 28. c Idem ibid. d Ioan. à Jesu Ma. myst. Theol. cap. 1. e Balib. Border. Mag. ad myst. Theol. Dionys. Arcop. cap. 2.

C. *Bona Opusc. Spirit.*

Cc

vina certis finibus circumscribi nequit, & Dialecticorum regulis concludi.

II. Liquet ex his Theologiam mysticam non esse propriè scientiam, prout scientia est habitus acquisitus: sed si accipiatur pro actu, nihil aliud est quàm ipsa mentis in Deum defixio, admiratio majestatis, suspensio animi in lumen immensum ac æternale, ferventissima, quietissima, ac transformativa inspectio Deitatis: si verò sumatur pro habitu, realiter idem est ac præstantissimum donum Spiritus sancti, quod sapientia nuncupatur, secundùm altissimum ejus gradum. *

II. Differt à Theologia Scholastica, & Symbolica, quia scholastica è caliginosis fidei orthodoxæ principiis sua deducit asserta: symbolica figuratas de Deo locutiones explanat: hæc puris quibusdam, & tranquillis obtutibus sine rationis satagentis excursibus divinæ sapientiæ arcana dignoscit. Per scholasticam discit homo rectè uti intelligibilibus, per symbolicam sensibilibus, per hanc rapitur ad supermentales excessus. Scientiæ humanæ in valle phantasiæ discuntur, hæc in apice mentis. Illæ multis egent discursibus, & erroribus subjectæ sunt: hæc unico & simplici verbo docetur & discitur, & est merè supernaturalis tam in substantia, quàm in modo procedendi.

III. Multa quidem de Platonice legimus, quæ primo aspectu persuadere videntur eos mysticæ Theologiæ non omnino expertes fuisse. Eunapius enim in vita Iamblici scribit eum aliquando decem cubitis à terra elevatum fuisse: & Porphyrius in vita Plotini mira de ipsius contemplatione scribit: Proclus quoque in libris de Theologia Platonis, & ipse Plotinus passim, multa tradunt de mentis excessu, & de abstractione à rebus sensibilibus sapientiæ nostræ placitis haud dissentanea. Auctor item divinæ sapientiæ secundùm Ægyptios sic de

* Dion. Carth. sup. myst. Theol. Dionys. q. 3. art. 5.

seipso loquitur: (f) *Ego sapius animo contemplans relicto corpore, visus sum perfrui summo bono cum voluptate incredibili.* Sed ut Taulerus observat, (g) quicquid isti fecerint vel dixerint, numquam terminos naturæ transcendunt. Magna enim & subtilissima ingenia ita phantasmata extenuare potuerunt, ut species intelligibiles, quæ inde abstraherentur, vix cum aliqua tenui umbra sensibilitatis sua objecta repræsentarent. Quod si acuto ipsorum intellectui in rerum sublimium contemplatione occupato phantasmata se ingerebant, ipse intellectus se altius elevabat, & phantasmatum nubes, ut ita dicam, infra se despiciebat. Hoc autem quomodo fiat, res admodum obscura est. (h) Fromundus Libertus, qui de hac re acutè, ut solet, disputat in sua Philosophia Christiana, fieri hoc autumat beneficio cujusdam lucis interioris, de qua Valerianus Magnus, Fromundo non visus, doctè sed obscurè differit duplici libello de luce mentium. Verùm de hac quid sentiendum sit alibi nos fusius Deo favente. Nam de Platonice posterioris ævi certissimum est, quod (i) Augustinus scribit, eos rerum magnarum curiositate depravatos fuisse. Antiquiores autem spiritu superbiæ inflati, cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, frigidi speculatores facti, sine fide & charitate.

IV. Porro mysticæ Theologiæ principium est ipsa essentia bonitatis, rerumque omnium causa superessentialis Trinitas, à qua per bonitatis redundantiam in nos effluxit, cum inæquali tamen participatione ob diversam hominum aptitudinem, & multorum repugnantiam cum divinis illustrationibus. Dicimus itaque cum sanctissimo Dionysio, (k) *Dei principalem beatitudinem, naturam Divinitatis, principium Deificationis, ex quo Deificandi*

f Auct. div. sap. secund. Ægyptios lib. 1. c. 4. g Serm. 2. de S. Joan Bap.
h Philosophiæ Christianæ de anima lib. 4. art. 6. & seqq. i Epist. 56. & Confess. lib. 10. cap. 42. k Eccles. Hierarch. c. 1.

deificantur, mysticam Theologiam in salutem & Deificationem hominum concessisse, modo scilicet magis immateriato, & spiritaliori, non extrinsecus ad divina movendo, sed intelligibili ratione atque intrinsecus pura liquidaque illustratione divinissimam ipsius voluntatem irradiando. Et hic scopus hujus sapientiae est erga Deum & res divinas continua dilectio, cognitio Dei perfectissima, & simplicis perfectionis ejus divina participatio atque fruitio, quae Dei contemplatorem spiritali modo reficit, ejusque animam modo prorsus ineffabili arctissime cum Deo unit, & deificat. In ipso siquidem vis quaedam superhumana reperitur, & operatio Divinitatis, à qua mens deificanda sacris mysticis initiatur, & theodidactis mystagogiis eruditur. Sed jam videndum quomodo possit mortalis homo ad haec sublimia & divina mysteria propriis actibus disponi.

CAP. IV. *Quae sint dispositiones ad mysticam Theologiam. Quae ejus impedimenta. Qui ad ipsam discendam incapaces, qui magis idonei. Oratio, & gratiarum actio.*

I. **A**Xioma certissimum est apud Scholasticos debere dispositionem ejusdem ordinis esse cum forma ad quam disponit: quare cum supra dictum sit mysticam Theologiam esse omnino supernaturalem, hinc evidentissima consecutione deducitur praerquiri ad ipsam statum quendam supernaturalem ipsi proportionatum. Neque enim fas est, teste Dionysio (a) mysticis Theologis quidquam operari, quod divinis inspirationibus vel minimum repugnet, imò nec ipsdem dissentire, si divinam appetant claritatem, & ad hanc sanctè, sicut decet, aspirent. Continua igitur in rebus omnibus mortificatione opus est, ut secum ipse non diffideat, nec divisus sit, qui ad unum colligi cupit. Propterea pauci sunt viri spirituales, & religiosi, qui hujus mysticae sapientiae notitiam habeant; quia, ut optimè observat Jacobus Alvarez,

a Cap. 3. caelestis Hierar.